

THÔNG BÁO

**Kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính
tại Hội nghị thúc đẩy các giải pháp chống khai thác hải sản bất hợp pháp,
không báo cáo và không theo quy định, chuẩn bị đón và làm việc với Đoàn
thanh tra của Ủy ban châu Âu**

Ngày 07 tháng 10 năm 2023 tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã chủ trì Hội nghị thúc đẩy các giải pháp chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU), chuẩn bị đón và làm việc với Đoàn thanh tra của Ủy ban châu Âu (EC). Cùng dự và đồng chủ trì Hội nghị có Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang, Trưởng Ban Chỉ đạo Quốc gia về IUU. Tham dự tại điểm cầu Hà Nội có đồng chí Lê Minh Hoan, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đồng chí Trần Văn Sơn, Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ và đại diện lãnh đạo các Bộ, cơ quan: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tài chính, Giao thông vận tải, Kế hoạch và Đầu tư, Tư pháp, Công Thương, Tài nguyên và Môi trường, Thông tin và Truyền thông, Công an, Văn phòng Chính phủ và đại diện các Bộ, cơ quan: Ban Tuyên giáo Trung ương, Quốc phòng, Ngoại giao, Ủy ban Quốc gia ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; đại diện: Hội nghề cá Việt Nam, Hiệp hội Chế biến và xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP), Hiệp hội Cá ngừ Việt Nam. Tham dự tại điểm cầu địa phương có đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương ven biển, các sở, ban, ngành và Ủy ban nhân dân các huyện/quận/thị xã, xã/phường/thị trấn có liên quan của tỉnh. Sau khi nghe Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo Quốc gia về IUU) và Bộ Quốc phòng báo cáo, ý kiến của các đại biểu dự họp và ý kiến của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang, Trưởng Ban Chỉ đạo Quốc gia về IUU, Thủ tướng Chính phủ kết luận như sau:

I. ĐÁNH GIÁ CHUNG

Để chống khai thác IUU, gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” của EC, Thường trực Ban Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo quốc gia về IUU đã chỉ đạo, giao nhiệm vụ cụ thể cho từng ban, bộ, ngành và địa phương có liên quan cần phải tập trung triển khai thực hiện đảm bảo nội dung, kết quả và thời gian hoàn thành. Sau 06 năm bị cảnh báo “Thẻ vàng”, các ban, bộ, ngành và địa phương đã có sự vào cuộc triển khai các giải pháp chống khai thác IUU, kết quả đã có những chuyển biến tích cực như: (i) Khung pháp lý đã cơ bản hoàn thành và đáp ứng yêu cầu; (ii) Áp dụng nhiều biện pháp để quản lý hoạt động của tàu cá, đặc

biệt là khai thác ở vùng khơi; (iii) Thực thi pháp luật, xử lý các hành vi vi phạm từng bước nghiêm minh hơn so với trước; (iv) Công tác phối hợp giữa các ban, bộ, ngành, địa phương trong thực hiện nhiệm vụ được giao có nhiều sự tiến bộ...

Tuy nhiên, hiện nay vẫn còn một số tồn tại, hạn chế cần sớm được khắc phục để đáp ứng theo các khuyến nghị của EC tại đợt thanh tra lần thứ 3 (vào tháng 10 năm 2022). Nguyên nhân có cả khách quan và chủ quan, khách quan là do điều kiện nghề cá của Việt Nam trước đây là nghề cá nhỏ, thủ công, ngư dân gắn bó nhiều đời; việc chuyển đổi sang nghề cá hiện đại, có trách nhiệm và chuyển đổi nghề nghiệp, sinh kế của người dân cũng như để thích ứng ngay với các quy định pháp luật về chống khai thác IUU cần phải có thời gian để thích nghi, nâng cao được ý thức chấp hành pháp luật... Tuy nhiên, nguyên nhân chủ yếu là do sự chủ quan của một số ban, bộ, ngành và đặc biệt là tại địa phương tổ chức thực hiện chưa nghiêm túc, triệt để, toàn diện, bao quát các công việc, nhiệm vụ được giao; sự phối hợp giữa các ban, bộ, ngành, địa phương vẫn còn chưa chặt chẽ, kịp thời để giải quyết dứt điểm các hành vi khai thác IUU...

Vì vậy, các ban, bộ, ngành và địa phương cần phải thống nhất nhận thức, quan điểm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc chống khai thác IUU, gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” là vì lợi ích của quốc gia, của dân tộc; đảm bảo lợi ích của người dân; phát triển ngành thủy sản bền vững, có trách nhiệm và hội nhập quốc tế; thể hiện trách nhiệm quốc tế của Việt Nam trong thực hiện các cam kết, điều ước quốc tế trong bảo vệ môi trường biển, hệ sinh thái biển bền vững, phát triển bền vững kinh tế biển gắn với đảm bảo an ninh chủ quyền biển đảo của Tổ quốc; không phải chỉ để đối phó với EC trong các lần kiểm tra.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM

Để đón và làm việc với Đoàn Thanh tra EC lần thứ 4 (từ ngày 10 – 18 tháng 10 năm 2023) đạt kết quả tốt nhất, sớm gỡ cảnh báo “Thẻ vàng”, đề nghị người đứng đầu các ban, bộ, ngành và địa phương có liên quan thống nhất nhận thức, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, hành động quyết liệt để thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU, khẩn trương hoàn thành việc khắc phục các tồn tại, hạn chế; trong đó tập trung thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

1. Về công tác ngoại giao, thông tin, truyền thông về IUU

a) Đề nghị Ban Tuyên giáo Trung ương:

- Chỉ đạo các cơ quan thông tin, truyền thông trung ương và cấp ủy các cấp tăng cường công tác dân vận, tuyên truyền, phổ biến quy định pháp luật thủy sản, đặc biệt là quy định chống khai thác IUU đến cấp xã, phường, ngư dân ven biển và các tổ chức, cá nhân có liên quan.

- Chỉ đạo đẩy mạnh công tác thông tin đối ngoại, đấu tranh phản bác các quan điểm xuyên tạc, sai trái của các thế lực thù địch, cơ hội, phản động về quan điểm chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nỗ lực của Việt Nam trong phòng, chống khai thác IUU.

b) Bộ Thông tin và Truyền thông:

Chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các ban, bộ, ngành và địa phương có liên quan:

- Định hướng thông tin tuyên truyền, chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí và hệ thống thông tin cơ sở tăng thời lượng, chất lượng thông tin, tuyên truyền trong và ngoài nước về những nỗ lực, kết quả triển khai chống khai thác IUU của Việt Nam.

- Tuyên truyền các mặt tích cực, các trường hợp, kết quả điển hình, tiêu biểu trong chống khai thác IUU; kiểm soát chặt chẽ các thông tin được đăng tải, đảm bảo phục vụ lợi ích của người dân, của quốc gia, tránh gây bất lợi, ảnh hưởng đến nỗ lực gỡ “Thẻ vàng”.

c) Bộ Ngoại giao:

- Thông qua các kênh ngoại giao truyền tải thông điệp thể hiện quyết tâm chính trị của Chính phủ Việt Nam trong nỗ lực chống khai thác IUU, ngăn chặn tàu cá, ngư dân Việt Nam vi phạm khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài.

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chuẩn bị kỹ nội dung trao đổi liên quan về chống khai thác IUU trong các cuộc đối thoại cấp cao, đảm bảo tranh thủ sự ủng hộ tích cực của các bên liên quan đối với quyết tâm chính trị của Việt Nam trong gỡ cảnh báo “Thẻ vàng”.

2. Về công tác ngăn chặn, chống khai thác IUU, sớm gỡ “Thẻ vàng”

a) Bộ Quốc phòng:

Chủ trì, phối hợp các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương ven biển và các ban, bộ, ngành có liên quan tập trung thực hiện các biện pháp mạnh, kiên quyết không để xảy ra tình trạng tàu cá Việt Nam khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài; vừa tuyên truyền, giáo dục, đồng thời tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong xử lý các hành vi vi phạm.

b) Bộ Công an:

Khẩn trương củng cố hồ sơ, đưa ra truy tố các vụ việc môi giới, móc nối đưa tàu cá, ngư dân Việt Nam đi khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài để đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật; khẩn trương phối hợp với các ban, bộ, ngành có liên quan để tháo gỡ khó khăn vướng mắc trong xử lý, kiên quyết điều tra, truy tố xét xử các tổ chức, cá nhân vi phạm.

c) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Tiếp tục tổ chức các Đoàn công tác đi kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn các địa phương thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU; đón và làm việc với Đoàn Thanh tra EC, đặc biệt là chủ động phối hợp, hỗ trợ các địa phương trong việc đón và làm việc với Đoàn Thanh tra EC đảm bảo đạt kết quả tốt nhất.

- Trong quá trình Đoàn Thanh tra EC công tác tại Việt Nam, tận dụng mọi cơ hội giải thích, chứng minh cho Đoàn Thanh tra EC hiểu, nắm được hoàn cảnh, điều kiện ngành thủy sản Việt Nam, quyết tâm của Chính phủ, nỗ lực của các cơ quan liên quan của Việt Nam trong chống khai thác IUU để trên cơ sở đó Đoàn có ý kiến ủng hộ gỡ cảnh báo “Thẻ vàng” tại đợt thanh tra lần này.

- Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả sau khi Đoàn Thanh tra EC kết thúc làm việc tại Việt Nam.

- Tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện thể chế, chính sách đảm bảo phát triển bền vững hoạt động khai thác thủy sản, ổn định sinh kế của người dân, phù hợp với tình hình thực tế phát triển ngành thủy sản bền vững theo định hướng giảm khai thác thủy sản, tăng nuôi trồng thủy sản, đặc biệt là nuôi biển.

d) Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương ven biển:

- Khẩn trương xây dựng chi tiết kế hoạch, chương trình, nội dung đón và làm việc với Đoàn Thanh tra EC lần thứ 4; chuẩn bị kỹ hồ sơ, tài liệu liên quan, công tác hậu cần, giao nhiệm vụ cụ thể cho các cơ quan, đơn vị chức năng phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn làm việc với Đoàn Thanh tra EC đảm bảo đạt kết quả tốt nhất; đảm bảo an ninh, an toàn tuyệt đối cho Đoàn Thanh tra EC trong thời gian làm việc.

- Bố trí địa điểm, cán bộ nắm vững chuyên môn nghiệp vụ, khả năng trình bày báo cáo và trả lời các yêu cầu của Đoàn Thanh tra EC; rà soát, sắp xếp, lưu trữ hồ sơ cả bản giấy và trên phần mềm điện tử đảm bảo hồ sơ thực hiện được liên kết theo chuỗi truy xuất được nguồn gốc, lưu trữ khoa học để dễ dàng truy xuất, cung cấp kịp thời theo yêu cầu của Đoàn Thanh tra EC (đặc biệt là tại cảng cá, Chi cục Thủy sản, Văn phòng thanh tra kiểm tra, kiểm soát nghề cá tại cảng cá, lực lượng biên phòng, doanh nghiệp xuất khẩu...), tránh để xảy ra các tình huống bị động, sai sót ảnh hưởng đến kết quả thanh tra của Đoàn Thanh tra EC.

- Phối hợp chặt chẽ với Bộ Quốc phòng và các ban, bộ, ngành có liên quan tập trung thực hiện các biện pháp mạnh, kiên quyết không để xảy ra tình trạng tàu cá địa phương khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài; gắn trách nhiệm người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp và lực lượng chức năng với kết quả thực hiện.

- Phối hợp chặt chẽ với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tiến hành tổng kiểm tra, rà soát toàn bộ số lượng tàu cá, nắm được thực trạng tàu cá (số lượng đã đăng ký, đăng kiểm, cấp phép; số lượng chưa đăng ký, đăng kiểm, cấp phép hoặc hết hạn; tàu cá hoạt động trên địa bàn ngoài tỉnh; tàu cá chưa lắp đặt thiết bị VMS...) để sàng lọc, phân loại đảm bảo theo dõi, giám sát được toàn bộ hoạt động của đội tàu, xử lý theo quy định pháp luật đối với các trường hợp vi phạm; đặc biệt các tàu cá “3 không”.

- Theo dõi, giám sát chặt chẽ tàu cá hoạt động trên biển, đảm bảo thực hiện đúng quy định bắt thiết bị VMS khi tham gia khai thác hải sản. Chỉ đạo các lực lượng thực thi pháp luật, cơ quan, đơn vị liên quan mở các đợt cao điểm tuần tra, kiểm tra, kiểm soát, xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản; trong đó tập trung xử lý nghiêm, triệt để các trường hợp vi phạm khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài, vi phạm quy định về VMS...; đảm bảo tăng số lượng các vụ việc xác minh, xử lý.

- Tổ chức thực hiện nghiêm quy định quản lý tàu cá, hoàn thành 100% đăng ký, đăng kiểm, cấp giấy phép khai thác thủy sản; cập nhật đầy đủ dữ liệu tàu cá vào Cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia (VNFishbase), số liệu đảm bảo thống nhất tại báo cáo của địa phương và trên VNFishbase.

- Kiểm soát tàu cá ra vào cảng, xuất/nhập bến; giám sát chặt chẽ sản lượng thủy sản khai thác bốc dỡ qua cảng; đảm bảo 100% tàu cá cập cảng chỉ định, giám sát 100% sản lượng thủy sản khai thác.

- Tuân thủ nghiêm quy định về xác nhận, chứng nhận, truy xuất nguồn gốc; xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân cố tình hợp thức hóa hồ sơ các lô hàng xuất khẩu sang thị trường châu Âu.

- Bố trí đủ nguồn lực (nhân lực, kinh phí, trang thiết bị) cho các lực lượng chức năng có liên quan tại địa phương thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU; bố trí cán bộ có năng lực, trình độ, tinh thần trách nhiệm và có cơ chế, chính sách, chế độ đãi ngộ, động viên, khen thưởng phù hợp.

- Thường xuyên thanh tra, kiểm tra và nghiêm túc kiểm điểm, xử lý trách nhiệm tổ chức, cá nhân không hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao.

- Khẩn trương thành lập Kiểm ngư địa phương theo quy định tại Luật Thủy sản và các văn bản hướng dẫn liên quan.

3. Hội Nghề cá Việt Nam, Hiệp hội Cá ngừ Việt Nam, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP) cùng các Doanh nghiệp chế biến và xuất khẩu thủy sản

- Tiếp tục chung tay, đồng hành cùng Chính phủ trong thực hiện các quy định về IUU, không thu mua, chế biến, xuất khẩu các sản phẩm thủy sản có nguồn gốc IUU.

- Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng trong điều tra, xác minh, xử lý nghiêm, triệt để các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp thủy sản làm ăn phi pháp, hợp thức hóa hồ sơ, tiếp tay, dung túng cho hành vi IUU.

- Tuyên truyền, vận động, giáo dục cho các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp liên quan trong lĩnh vực thủy sản về các quan điểm chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về chống khai thác IUU.

4. Các ban, bộ, ngành, địa phương, các cơ quan, đơn vị và tổ chức, cá nhân có liên quan:

- Thực hiện nghiêm chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước phát triển bền vững kinh tế biển, bảo vệ môi trường đại dương, hệ sinh thái biển, tạo sinh kế bền vững của cộng đồng ngư dân ven biển, gắn với bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc. Cộng đồng ngư dân ven biển đảm bảo tuân thủ chính sách, pháp luật và nghĩa vụ quốc tế trong bảo vệ môi trường biển trong nước và quốc tế, chống khai thác IUU chính là để bảo vệ lợi ích của chính mình.

- Tiếp tục tổ chức thực hiện nghiêm túc các ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ; của Trưởng Ban Chỉ đạo Quốc gia về IUU liên quan đến chống khai thác IUU để đón và làm việc với Đoàn Thanh tra EC đạt kết quả tốt nhất; đảm bảo minh bạch, trung thực, kịp thời tiếp thu, giải trình trên tinh thần hợp tác, hữu nghị đề nghị phía EC chia sẻ điều kiện, nỗ lực chống khai thác IUU của Việt Nam để sớm gỡ cảnh báo “Thẻ vàng”.

- Đảm bảo vừa tuyên truyền, vận động, vừa đảm bảo kỷ cương, kỷ luật, xử lý dứt điểm các trường hợp cố tình vi phạm khai thác IUU; đặc biệt là vi phạm vùng biển nước ngoài, vi phạm quy định về VMS.... vừa đảm bảo tính nhân văn, nhân đạo vừa đủ sức răn đe, đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật Việt Nam và luật pháp quốc tế. Kiên quyết xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân vì lợi ích trước mắt quên lợi ích lâu dài, vì lợi ích cá nhân quên lợi ích tập thể, ảnh hưởng đến nỗ lực gỡ cảnh báo “Thẻ vàng”.

- Chính quyền địa phương, đặc biệt là cấp cơ sở (xã/phường/thị trấn) phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, quyết tâm hành động trong chống khai thác IUU; kiểm điểm, xử lý trách nhiệm người đứng đầu chính quyền các cấp, các sở, ban, ngành và lực lượng chức năng tại địa phương thiếu tinh thần trách nhiệm, để kéo dài tình trạng vi phạm khai thác IUU tại địa phương, chậm trễ trong tham mưu, giải quyết sinh kế bền vững của cộng đồng ngư dân.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Các Bộ: NNPTNT, QP, CA, NG, CT, KH&ĐT, TC, GTVT, TT&TT, TN&MT, TP, LĐTĐBXH;
- Ngân hàng Nhà nước Việt Nam;
- UBND ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW ven biển;
- Hội nghề cá Việt Nam;
- Các Hiệp hội: Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP), Cá Ngừ Việt Nam;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TT&CP, TGĐ Công TTĐT, các Vụ: NN, QHQT, NC, KTTH, KGVX, QHĐP;
- Lưu: VT, NN (02). Khánh

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM**

Mai Thị Thu Vân